

Udskriftsdato: 14. december 2025

KEN nr 9870 af 03/11/2014 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 14-70-00699

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 14-70-00699

Pressenævnets kendelse i sag nr. 14-70-00699

Resumé

Rettede selv hurtigt fejl i avisen

Fyns Amts Avis skrev kommentaren ”Når ledelsen straffer de frivillige”. Her skrev avisen, at klager anklagede en mand for illoyalitet, men det havde avisen ikke belæg for at skrive. Avisen rettede selv hurtigt fejlen, derfor udtaler Pressenævnt ikke kritik.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

God presseskik

Det er Pressenævnets opfattelse, at der i debatindlæg og kommentarer – som i lokalredaktørens indlæg ”Når ledelsen straffer de frivillige” – må tillades en højere grad af frisprog end i nyhedsindslag og reportager. Sådanne indlæg indeholder i medfør af genrens form ofte mere vurderende og kommenterende bemærkninger end nyhedsartikler.

Formuleringen ”*Lavpunktet synes dog at være nået, når de frivillige bankes på plads og hænges ud i avisen af Hjemmeværnsdistrikt Fyns ledelse*” fremstår efter Pressenævnets opfattelse som lokalredaktørens subjektive vurdering på baggrund af sagens oplysninger og er således ikke udtryk for faktiske oplysninger. Pressenævnet finder herefter ikke grundlag for at udtale kritik vedrørende dette forhold.

For så vidt angår formuleringen ”*I sig selv en grim melding: skylden er de frivilliges og specifikt premierløjtnant [Person A]*” er denne gengivet i forlængelse af [Klager]s udtalelse om grunden til problemerne i Hjemmeværnet. Formuleringen kan derfor opfattes som en del af [Klager]s udtalelse. Nævnet finder, at Fyns Amts Avis kunne have markeret tydeligere, at der ikke var tale om [Klager]s holdning, men om lokalredaktørens vurdering. Nævnet finder dog ikke grundlag for at udtale kritik.

Pressenævnet har endelig noteret sig, at Fyns Amts Avis selv har erkendt, at der ikke var dækning for formuleringen ”*Nu hænger hans eftermæle i en tynd tråd, og han anklages for illoyalitet*”, og at avisen den 4. september 2014 har bragt en rettelse.

[Klager] har klaget til Pressenævnet over en kommentar skrevet af Fyns Amts Avis' lokalredaktør og bragt i avisen den 3. september 2014, idet [Klager] mener, at god presseskik er tilsidesat. Klagen omfatter endvidere mediets delvise afslag på genmæle.

1 Sagsfremstilling

Fyns Amts Avis bragte den 3. september 2014 på side 13 kommentaren ”Når ledelsen straffer de frivillige” skrevet af avisens lokalredaktør. Af kommentaren fremgår følgende:

”*Hvad er god ledelse?* Spørgsmålet rejser sig i kølvandet på en række triste hændelser, der alt i alt har svækket søsikkerheden i den vestlige del af Østersøen og skabt konflikter både i højere og lavere luftlag hos Hjemmeværnet.

Når den slags sker, bør man som leder overveje, hvad årsagen er til, at 24 marinehjemmeværnsfolk har søgt om at blive forflyttet til flotillen i Svendborg. I alt har 15 forladt hjemmeværnet, og 12 er flyttet til Svendborg, resten valgte at blive hjemme efter en påstået pegefinger fra Hjemmeværnsdistrikt Fyn.

Sikkert er det, at der ikke er mandskab til hjemmeværnsfartøjet MHV Dubhe, der skulle vogte fra havnen i Marstal, men nu er flyttet til Ringkøbing.

Chefen for Hærhjemmeværnsdistrikt Fyn, oberstløjtnant [Klager], forklarer, at det alene er personfnidder, som er årsag til, at den maritime del af hjemmeværnet på Ærø er gået i opløsning.

I sig selv en grim melding: skylden er de frivilliges og specifikt premierløjtnant [Person A], der i 2012 fik overrakt prisen som årets frivillig efter 25 års tjeneste. Nu hænger hans eftermæle i en tynd tråd, og han anklages for illoyalitet, blandt andet fordi Hærhjemmeværnsdistrikt Fyn mener, at han er gået til Fyns Amts Avis. Det kan avisen i øvrigt afkræfte.

Men er det så sandt? Er [Person A] og andre blå Ærø-frivillige skyld i et svækket Østersøberedskab?

Nogen kan måske huske Aristoteles' forskellige årsager: materiel, bevirkende, formel og final årsag.

Aristoteles er især optaget af den finale årsag, som udgør selve roden til de øvrige årsager. Og hvad er så den finale årsag her? Den bevirkende årsag til flytningen af hjemmeværnsskibet er, at der ikke er mandskab til skibet. Den finale er de strukturelle ændringer i Hjemmeværnet. Uden en organisationsændring var der aldrig opstået "personfnidder".

Konstruktionen, der er blevet lavet med en værnsfælles (VF) underafdeling, har altså ikke fungeret på Ærø.

Men ledelsen skulle nødig miste ansigt, og at VF-organiseringen på Ærø har fejlet, synes svær at sluge for forsvaret, der har ophøjet VF-organiseringen som en utæt vindersag.

Lavpunktet synes dog at være nået, når de frivillige bankes på plads og hænges ud i avisen af Hjemmeværnsdistrikt Fyns ledelse, der ikke ønsker at erkende, at fejlen er deres. Næsten tragikomisk bliver det, når alle kilder, avisen har talt med, ville være klar til at flytte retur til Ærø i morgen, hvis der blev dannet en rent maritim division under Svendborg uden kontakt til øens hærhjemmeværn. Dermed har Hjemmeværnet fået fri bane til at redde, hvad reddes kan, men vælger altså i stedet at gå i gang med uddannelsen af et nyt mandskab, hvilket kan have lange udsigter – også længere end til november, som foreløbigt er sat som tidspunktet for MHV Dubhes hjemkomst.

[...]"

Fyns Amts Avis bragte samme dag som den påklagede kommentar (på side 12) et interview med [Klager] under overskriften *"- Tilfreds med strukturen"*.

[Klager] anmodede ved e-mail af 3. september 2014 Fyns Amts Avis om at få bragt et genmæle over for lokalredaktørens kommentar. Af e-mailen fremgår blandt andet følgende:

"[...]"

Jeg har aldrig udtalt: "skylden er de frivilliges og specifikt [Person A]s".

Jeg har aldrig anklaget [Person A] for illoyalitet.

Jeg har aldrig fremsat beskyldninger om, at [Person A] er gået til pressen.

Jeg tager dine udtalelser som stærkt krænkende, og kræver alle tre udtalelser dementeret!

Dette forventer jeg at du berigtiger, og Fyns Amts Avis bringer et "genmæle" uden unødigt forsinkelse.

Jeg formoder det bliver med ordlyden:

"Fyns Amts Avis har valgt at bruge [Person A]s navn, da det er vores opfattelse, at han stod i spidsen for de der er flyttet, og har været central i flytteanledningen. Der er ikke belæg for at oberstløjtnant [Klager] skulle have brugt [Person A]s navn i forbindelse med udtalelser omkring "personfnidder". Der er ligeledes heller ikke belæg for, at han skulle have udtalt at [Person A] er illoyal, fordi han har rettet henvendelse til Fyns Amts Avis."

Fyn Amts Avis bragte den 4. september 2014 følgende på side 14:

"RETTELSE"

Ærø: Man kunne i gårsdagens kommentar ”Når ledelsen straffer de frivillige” få indtrykket, at chef for Hærhjemmeværnsdistrikt Fyn [Klager] mener, premierløjtnant [Person A] er gået til pressen og derfor anklages for illoyalitet. Avisen kan imidlertid ikke dokumentere, at det er tilfældet og beklager fejlen, som hermed rettes.”

Fyns Amts Avis har i øvrigt afslået at bringe et genmæle.

Yderligere oplysninger

Fyns Amts Avis bragte den 2. juli 2014 interviewet ”Personfnidder mellem få personer” af [Klager]. Af interviewet fremgår blandt andet følgende:

”[...]

Hvorfor har marinehjemmeværnet på Ærø ikke længere et skib?

- Der har været samarbejdsproblemer derovre. Men det er ved at løse sig. 15 mand forlod hjemmeværnet, og 12 er flyttet til Svendborg. Det, der er gået forud, vil jeg helst ikke referere.

[...]

Ifølge vores oplysninger har der været en konflikt mellem folkene i hærhjemmeværnet og marinehjemmeværnet. Er det årsagen til medlemsflugten, som du ser det?

- I bund og grund er det personfnidder mellem ganske få personer. Det handler ikke om en generel konflikt mellem værnene. Jeg oplever denne forklaring som et forsøg på at finde ”en knage at hænge jakken på”. En del af dem, der oprindeligt ønskede at flytte, har ikke gjort det på et oplyst grundlag, og derfor ændrede en del mening. Det er min tro og mit håb, at nogle af de sidste 12 vender tilbage igen.

[...]”

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

[Klager] har anført, at sætningen ”*I sig selv en grim melding: skylden er de frivilliges og specifikt premierløjtnant [Person A] (...)*” er forkert.

[Klager] har således aldrig talt om skyld, men udtalt, at problemerne skyldes ”personfnidder”. Hærhjemmeværnsdistrikt Fyns organisation består af henholdsvis frivillige og fastansatte, og der har aldrig været henvist til en bestemt personalegruppe. Der har aldrig været sat navne på de implicerede, og ved samarbejdsproblemer er der normalt mere end én part. I kommentaren kommer [Klager] til uretmæssigt at fremstå som havende hængt premierløjtnant [Person A] ud i pressen, som den der er årsag til samarbejdsproblemerne.

Sætningen ”*Nu hænger hans eftermæle i en tynd tråd, og han anklages for illoyalitet*” er forkert og udokumenteret. Sætningen ”*Lavpunktet synes dog at være nået, når de frivillige bankes på plads og hænges ud i avisen af Hjemmeværnsdistrikt Fyns ledelse*” er også forkert og udokumenteret. Der er ikke nogen, der er blevet ”banket på plads”. 15 personer har frivilligt ønsket at søge til en anden enhed, og de 59 tilbageværende har selv besluttet, hvorledes enheden skal videreføres.

2.2 Fyns Amts Avis synspunkter

Fyns Amts Avis har anført, at det klart fremgår af den påklagede artikel, at der er tale om en kommentar. Ifølge praksis er der en højere grad af sproglig frihed i debatindlæg som læserbreve, kommentarer og klummer, end hvad der gælder for nyhedsartikler.

For så vidt angår formuleringen ”Nu hænger hans eftermæle i en tynd tråd, og han anklages for illoyalitet”, har Fyns Amts Avis erkendt, at der ikke var dækning for sætningen. Derfor dementerede Fyns Amts Avis også påstanden og bragte en rettelse den 4. september 2014.

For så vidt angår de to øvrige formuleringer, som der klages over, har avisen anført, at de bygger på en omfattende research af sagen om Hjemmeværnet på Ærø. [Klager] citeres ikke for at hænge [Person A]

ud. Når [Person A]s navn nævnes er det fordi, det er ham, som stod i spidsen for overflytningen. Han er derfor gjort central i lokalredaktørens kommentar.

Researchen omfatter bl.a. samtaler og mailkorrespondance med kilder, som ikke ønsker at stå offentligt frem og derfor af kildebeskyttelsesmæssige hensyn heller ikke kan nævnes i lokalredaktørens kommentar.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: Jesper Rothe, Inger Bach, Lars Lindskov og Karsten Kolding.

God presseskik

Det er Pressenævnets opfattelse, at der i debatindlæg og kommentarer – som i lokalredaktørens indlæg ”Når ledelsen straffer de frivillige” – må tillades en højere grad af frisprog end i nyhedsindslag og reportager. Sådanne indlæg indeholder i medfør af genrens form ofte mere vurderende og kommenterende bemærkninger end nyhedsartikler.

Formuleringen ”*Lavpunktet synes dog at være nået, når de frivillige bankes på plads og hænges ud i avisen af Hjemmeværnsdistrikt Fyns ledelse*” fremstår efter Pressenævnets opfattelse som lokalredaktørens subjektive vurdering på baggrund af sagens oplysninger og er således ikke udtryk for faktiske oplysninger. Pressenævnet finder herefter ikke grundlag for at udtale kritik vedrørende dette forhold.

For så vidt angår formuleringen ”*I sig selv en grim melding: skylden er de frivilliges og specifikt premierløjtnant [Person A]*” er denne gengivet i forlængelse af [Klager]s udtalelse om grunden til problemerne i Hjemmeværnet. Formuleringen kan derfor opfattes som en del af [Klager]s udtalelse. Nævnet finder, at Fyns Amts Avis kunne have markeret tydeligere, at der ikke var tale om [Klager]s holdning, men om lokalredaktørens vurdering. Nævnet finder dog ikke grundlag for at udtale kritik.

Pressenævnet har endelig noteret sig, at Fyns Amts Avis selv har erkendt, at der ikke var dækning for formuleringen ”*Nu hænger hans eftermæle i en tynd tråd, og han anklages for illoyalitet*”, og at avisen den 4. september 2014 har bragt en rettelse.

Afgjort den 28. oktober 2014